

VII Matí Al·lèrgia Bellvitge: Al·lèrgia a antibiòtics

Sala d'actes de l'Hospital Universitari de Bellvitge
Carrer Feixa Llarga, s/n. Hospitalet de Llobregat
22 de novembre de 2023 de 9 h a 13'30 h

Quan i com derivar en cas de sospita d'al·lèrgia a antibiòtics?

M Teresa Dordal
Servei d'Al·lèrgologia, HUB

Quan i com derivar en cas de sospita d'al·lèrgia a antibiòtics?

2012 2022

Scientia. Dipòsit d'Informació Digital del Departament de Salut

[Inici](#) | [Sobre Scientia](#) | [Preguntes més freqüents](#) | [Contacteu-nos](#)

[Inici](#) / [Departament de Salut - DS](#) / [Servei Català de la Salut - CatSalut](#) / [CatSalut - Estudis i informes tècnics](#) / Visualitza element

Cartera de serveis en l'atenció a la patologia al·lèrgica

El propòsit d'aquest treball és fer una actualització del document de la cartera de serveis per a l'abordatge i l'atenció integral a la patologia al·lèrgica, amb la implicació dels diferents nivells assistencials i àrees d'especialització que aporten valor a la resolució dels problemes de salut que hi estan relacionats. Per tant, es tracta de donar una visió general i integrada, amb l'objectiu de garantir que els serveis que el CatSalut ofereix a la població es prestin des de la col·laboració professional en el territori i amb la relació adequada entre nivells assistencials.

Paraules clau

Al·lèrgia; Cribatge; Atenció primària i comunitària

Citació recomanada

Grup de Treball Cartera de Serveis Patologia Al·lèrgica. Cartera de serveis en l'atenció a la patologia al·lèrgica. Barcelona: Gerència de Planificació Operativa i Avaluació; 2023.

Audiència

Professionals

Empreu aquest identificador per citar i/o enllaçar aquest document

<https://hdl.handle.net/11351/9678>

Aquest element apareix a les col·leccions següents

CatSalut - Estudis i informes tècnics [315]

Visualitza

[Cartera de serveis en l'atenció a la patologia al·lèrgica, 2023 \(635.5Kb\)](#)

Data

2023-06

Autor/a

[Grup de Treball Cartera de Serveis Patologia Al·lèrgica](#)

Cerca

Cerca a tot Scientia

Aquesta col·lecció

GOOGLE ACADÈMIC

Tot Scientia

Per participants i col·leccions

Per data de publicació

Per autor/a

Per títols

Per matèries

Aquesta col·lecció

Per data de publicació

Per autor/a

Per títols

Per matèries

Autors: Grup de treball Cartera de Serveis Patologia Al·lèrgica

Joan Bartra (SCAIC)
Teresa Dordal (SCAIC)
Moises Labrador (SCAIC)
Lorena Soto (SCAIC)
Laia Ferré (SCAIC)
Anna Sala (SCAIC)
Mar Guilarte (SCAIC)
Sonia Gelis (SCAIC)
Antoni Sisó (CAMFiC)
Joan Lozano (CAMFiC)
Rafa Ruiz (DS)
Ignasi Carrasco (CatSalut)
Concepcion Cañete (SOCAP)
Ebymar Arismendi (SOCAP)
Maria Foglia (SCORL)
Carmen Monasterio (SOCAP)
Jaime Lozano (SCP)
Bibiana Fríguls (SCP)
Montse Gomez (ACADI)
Marta Soldevila (ACADI)
Fran Rus (AIFICC)
Silvia Alvarez (CAMFiC)
Xavier Flor (CAMFiC)
Beatriz Enrich (CAMFiC)
Xavier Muñoz (SOCAP)
Sònia Gelis (SCAIC)
Mònica Piquer (SCP)
Natalia Martí (ACADI)
Vicente Plaza (SOCAP)
Paloma Martín (Pediatría APiC)
Ariadna Mas. Direcció Assistencial ICS
Alex Guarga (CatSalut)
Albert Boada (CatSalut)

Josep Fusté. (Unió Catalana d'Hospitals)
Carlos Gonzalez (ACADI)
Juanxo Mendive (CAMFiC)
Esther Serra (SCDV)
Victòria Amat (SCDV)
Juanjo Mascort (CAMFiC)
Núria Cortés (Pediatría hospital)
Cinta Valldeperez (Pediatría APiC)
Laura Valdesoiro (Pediatría Hospital)
Gemma Melé (SCDV)
José Manuel Carrascosa (SCDV)
Montse Bonfill (SCDV)
Ana Giménez-Arnau (SCDV)
Esther Serra (SCDV)
Victòria Ama (SCDV)
Laura López (ACADI)
Mireia Serrano (CAMFiC)
Javier Santos (SCD)
Idaria Damas (CAMFiC)
Rosa Senan (CAMFiC)
Marisa Ridaó (Pediatría APiC)
Jaime Lozano (Pediatría Hospital)
Mireia Romero (ACADI)
Bet Sarrias (ACADI)
Núria Campa (Pediatría APiC)
Ionut Chiriac Stefan (CAMFiC)
Eva Roca (CAMFiC)
Silvia Ratera (CAMFiC)
Eva Roca (CAMFiC)
Montse Castellet (CAMFiC)
Bibiana Fríguls (Pediatría APiC)
Cristina Casanovas (CatSalut)
Estela Díaz (CatSalut)

SCAIC
CAMFiC
ACADI
SOCAP
SCDV
SCD
AIFICC
PEDIATRIA APiC
PEDIATRIA HOSPITAL

CatSalut
Direcció Assistencial ICS
UCH
Departament de Salut

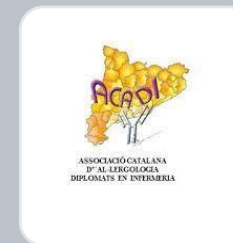
Cartera de serveis en l'atenció a la patologia al·lèrgica

Al·lèrgia a medicaments:

Servei Català de la Salut

Juny 2023

Joan Bartra,
Moisés Labrador,
Teresa Dordal

Montse Castellet,
Sílvia Ratera,
Eva Roca

Victòria Amat,
Esther Serra

Núria Cortés

Carlos González

Francisco Rus

Al·lèrgia a medicaments:

Atenció Primària (Medicina de Família / Pediatría)	Al·lèrgologia	Pneumologia	ORL	Dermatologia	Altres àrees assistencials	Cribratge / proves complementàries
<ul style="list-style-type: none"> - Sospita diagnòstica - Tractament de la reacció aguda - Criteris de derivació i prioritització - Educació sanitària 	Nivell bàsic: no escau	No escau	No escau	Nivell bàsic: no escau	- Immunologia: diagnòstic	
	Nivell superior: <ul style="list-style-type: none"> - Diagnòstic - Tractament - Educació sanitària 			Nivell superior: <ul style="list-style-type: none"> - Diagnòstic - Tractament - Educació sanitària 		

Guies, protocols d'abordatge de la patologia al·lèrgica i criteris de derivació en l'APiC

Servei Català de la Salut
Juny 2023

Al·lèrgia a medicaments:

Definició

Epidemiologia

Mecanismes

Manifestacions clíniques

Senyals d'alarma

Diagnòstic

Indicacions d'estudi

Criteris de derivació

INDICACIONS d'ESTUDI

- ✓ Quan el fàrmac problema, o un amb reactivitat encreuada amb aquest, és **imprescindible** per al pacient.
- ✓ Quan prescindir d'un grup de **fàrmacs de "primera línia"** sense base clínica condiona el tractament futur del pacient.
- ✓ Quan s'hagi de **confirmar la tolerància d'una medicació alternativa** (per exemple en casos d'hipersensibilitat no immune a aspirina i antiinflamatoris no esteroïdals).
- ✓ Quan un pacient s'ha catalogat d'al·lèrgic a un fàrmac necessari mitjançant **proves inadequades o per símptomes poc clars***.

Primer hem d'identificar antecedents de símptomes “no immunomediats”

Símptomes gastrointestinals

Cefalea

Candidiasi

Història familiar d'al·lèrgia a fàrmacs

El/la pacient ha tolerat el mateix fàrmac després de la reacció

Etc. Etc.

Primer hem d'identificar antecedents de símptomes “no immediats”

REAL

OR

FAKE

AQUESTS SÓN SÍMPTOMES CLARS DE

Símptomes

Ce

Candic

Histò

per mateix f

Etc. Etc.

**No s'ha
d'etiquetar
d'al·lèrgia**

**Cal retirar
l'etiqueta
d'al·lèrgia**

REAL

OR

FAKE

0 POSSIBLE ?

ESTUDI DE REACCIÓ AL·LÈRGICA A FÀRMACS

CAF
Comité d'Al·lèrgia a
Fàrmacs
Societat Catalana d'Al·lèrgia i
Immunologia Clínica (SCAIC)

SCAIC
Societat Catalana d'Al·lèrgia i
Immunologia Clínica

CAMFiC
Comitè Català de Medicina
Familiar i Comunitària

CLÍNICA DE LES REACCIONS AL·LÈRGIQUES PER FÀRMACS

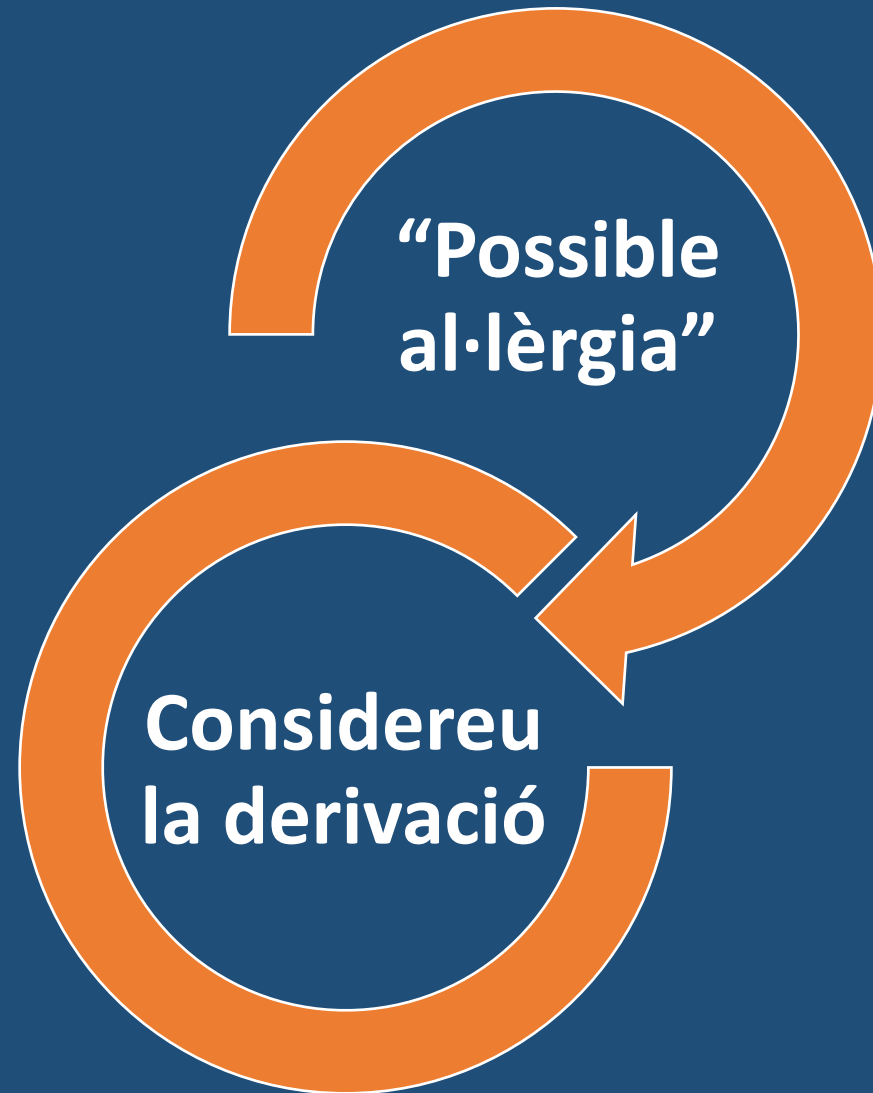
Cutània: urticària, angioedema,
exantema, erupció fixa pigmentària,
dermatitis de contacte,
fotosensibilitat

Rinitis
Broncospasme

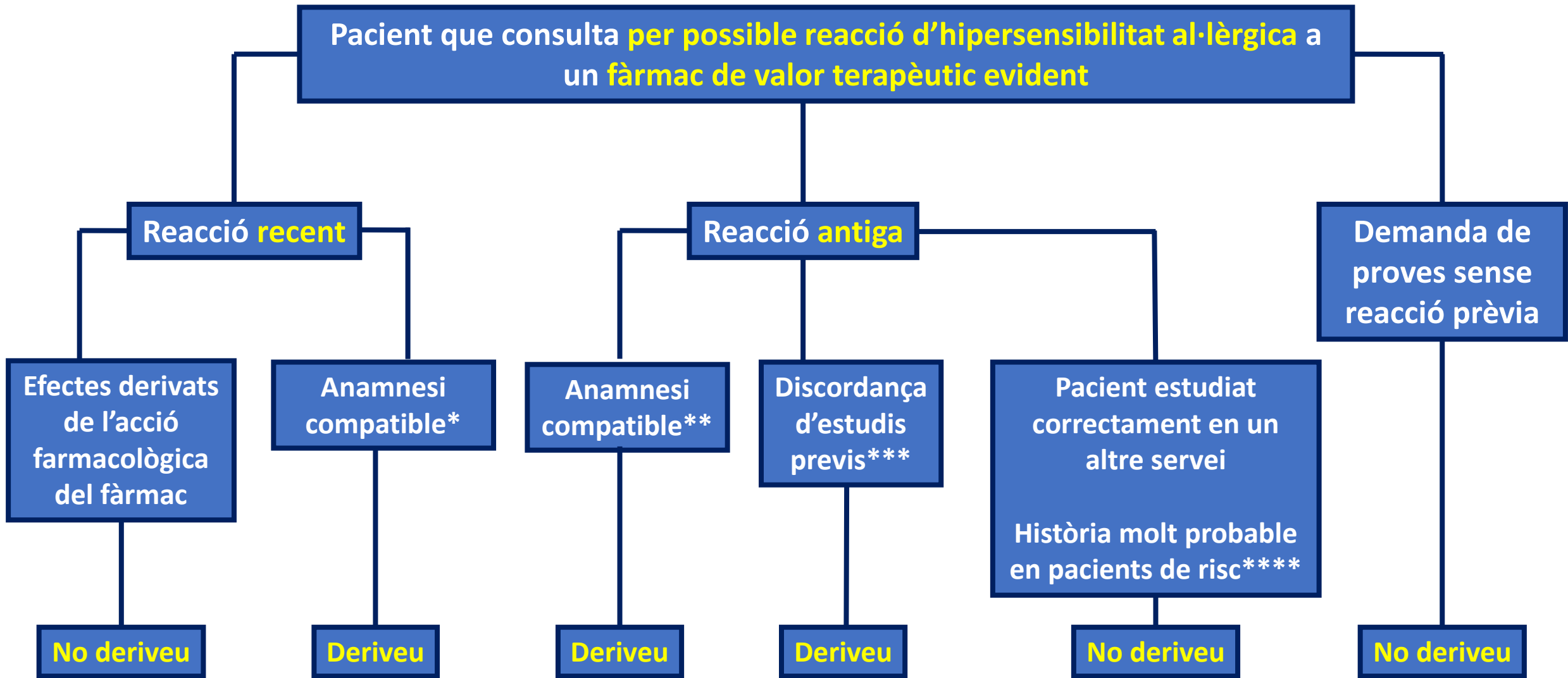

Síndromes: anafilaxi, Stevens-
Johnson, DRESS, NET, AGEP,
M. del sèrum

En ocasions els motius de sospita d'al·lèrgia a un medicament són poc consistents i a la pràctica diària **pot resultar difícil orientar adequadament el pacient**, sobretot quan es tracta de reaccions antigues, repetides en el temps, o quan estan implicats diversos fàrmacs a la vegada.

Serà responsabilitat del professional que rebi la derivació **decidir si, per a cada pacient en concret, s'ha indicar o no un estudi d'al·lèrgia a medicaments** o senzillament cal adjuntar un seguit de recomanacions terapèutiques.

Quan i **com** derivar en cas de sospita d'al·lèrgia a antibiòtics?

Dades a incloure a la Història Clínica

Nom i presentació del fàrmac sospitós i dels fàrmacs concomitants

Edat del pacient en el moment de la reacció

Quadre clínic pel qual es va prescriure el fàrmac o fàrmacs sospitosos

Latència de temps entre la presa del fàrmac i l'aparició de la reacció

Simptomatologia de la reacció, gravetat, òrgans afectats, descripció detallada de les lesions cutànies

Tractament de la reacció (fàrmacs, necessitat d'assistència urgent o ingrés)

Història de reaccions prèvies a altres fàrmacs

Fàrmacs tolerats amb posterioritat

Detallar bé la història clínica és de gran ajuda degut a la complexitat de l'estudi

<https://www.scaic.cat/docs/RAMparaAP.pdf>

Quan derivar per a estudi d'al·lèrgia a fàrmacs?

- ✓ Quan el fàrmac problema, o un amb reactivitat encreuada amb aquest, és **imprescindible** per al pacient.
- ✓ Quan prescindir d'un grup de **fàrmacs de “primera línia”** sense base clínica condiona el tractament futur del pacient.
- ✓ Quan s'hagi de **confirmar la tolerància d'una medicació alternativa** (per exemple en casos d'hipersensibilitat no immune a aspirina i antiinflamatoris no esteroïdals).
- ✓ Quan un pacient s'ha catalogat d'al·lèrgic a un fàrmac necessari mitjançant **proves inadequades o per símptomes poc clars***.

Adequada derivació

Adequada priorització

Ull a l'hora d'etiquetar

“Pactes territorials”

Gràcies!!!